

SLOVENŠČINA, 5. razred

UČNA TEMA: Edninski in množinski samostalniki

EDNINSKI SAMOSTALNIKI

so tisti, ki jih rabimo samo v ednini, nimajo ne dvojine, ne množine. Taki so tisti samostalniki, ki jih ne moremo šteti, torej so **neštevniki**.

Edninski samostalniki so: **pojmi** (veselje, mladost),
skupna imena (drevje, sadje),
snovna imena (olje, moka, juha).

Poznamo pa tudi samostalnice, ki imajo samo množino, nimajo pa ednine in dvojine.

Takšnim samostalnikom pravimo **MNOŽINSKI SAMOSTALNIKI**.

MNOŽINSKI SAMOSTALNIKI

so tisti, ki jih rabimo samo v množini, npr. škarje (so), vilice (so), vrata (so), možgani (so), pljuča (so). Nimajo ne ednine, ne dvojine.

Pri določanju števila danega samostalnika si pomagamo tako, da samostalnik uporabimo v povedi, s katero odgovorimo na vprašanje

Kaj je to?

To **so** škarje. Če v odgovoru uporabimo besedo **so**, je samostalnik **v množini**.

To **je** upanje. Če v odgovoru uporabimo besedo **je**, je samostalnik **v ednini**.

30. Pecivo je ... sani so ...

Izvedeli bomo:

- ☞ kaj je edninski in
- ☞ kaj množinski samostalnik.

Sneg je pobelil sosednji hrib in Svit se pripravlja na snežne dogodivščine. Pripravil je nahrbtnik z vsem potrebnim.

Preberi seznam stvari v Svitovem nahrbtniku.

čaj pecivo kruh kapa pašteta sadje šal lopata

- 1
- a) Katerih predmetov, ki so v nahrbtniku, ne moreš šteti? Pobarvaj jih.
- b) Kaj te besede poimenujejo?

Nekaterih samostalnikov ne moremo šteti. Uporabljamo jih samo v ednini, zato jih imenujemo **edninski samostalniki**. Poimenujejo **pojme** (sreča, veselje), **snov** (voda, čaj, juha) in **skupino** (mladina, sadje). Pri določanju edninskih samostalnikov si pomagamo z besedico JE (npr. To je pecivo.)

Snovna imena poimenujejo tisto, kar lahko merimo (kilogram moke, liter vode, kozarec soka, skodelica kave ...).

Samostalnikom zapiši skupno ime.

vrtnica, marjetica, lilija:

2 smreka, bukev, hrast:

brin, bezeg, leska:

srna, lisica, medved:

Preberi seznam stvari, ki jih je Svit vzel na smučanje. Podčrtaj tiste pripomočke, ki jih ne moremo šteti.

smučī hlače čelada očala palice bunda rokavice

Nekaterih samostalnikov ne moremo šteti. Čeprav poimenujejo samo eno stvar, jih uporabljamo le v množini. Imenujemo jih **množinski samostalniki**. Pomagamo si z besedo **se**, npr.: Smučī **se** nove.

Dopolni besedilo. Vstavi JE ali SO.

Kratke **hlače** umazane in strgane.

Vilice na levi strani krožnika.

Tinetova nova **očala** črne barve.

4

Upanje ostalo.

Kopalke mokre.

Mamin **nakit** lep.

Možgani mu hitro delali.

Pljuča zdrava.

Dane samostalnice razvrsti v ustrezen okvir. Obe skupni ustrezno poimenuj (edninski samostalnik ali množinski samostalnik).

ošpice, smuči, kri, Jesenice, mivka, kruh, pljuča, mladina, maslo, jetra, juha, sneg, vrata, led, hlače, škarje, prijaznost, drva, moč, seno, sol, grmovje, kisik, prsi, olje

SAMOSTALNIKI

5

.....

.....